

Департамент культури, національностей, релігій та
охорони об'єктів культурної спадщини
Одеської обласної державної адміністрації

Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського

Науково-методичний відділ

ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ПРОЄКТ «ЗЕЛЕНА КРАЇНА»

Методичний лист
щодо діяльності бібліотек за головними напрямками проєкту

Президент Володимир Зеленський під час Всеукраїнського форуму «Україна 30. Екологія» підписав Указ про старт проєкту «Зелена країна».

«Ми розпочинаємо проєкт «Зелена країна». Одразу скажу – це не політичний, а суто екологічний проєкт для природи й довкілля. Ми поставили перед собою амбітну, але я впевнений, досягну мету – за 10 років збільшити площі лісів на один мільйон гектарів. Задля цього у найближчі три роки ми прагнемо висадити в Україні один мільярд дерев», – зазначив Володимир Зеленський.

Крім цього, Глава держави окреслив найважливіші напрямки у сфері екології та захисту довкілля:

- Позитивність змін у галузі надр користування;
- Протидія промислового забрудненню та забезпечення екологічного контролю;
- Охорона довкілля, якості повітря та води для українських громадян;
- Програма розвитку Чорнобильської зони відчуження: зона відчуження стає зоною відродження;
- Глобальні зміни клімату і внесок України у боротьбу з цим явищем планетарного масштабу;
- Закони України, спрямовані на реалізацію екологічної безпеки країни.

Пропонуємо оперативно поповнити плани роботи бібліотек на 2021 рік комплексом заходів під загальною назвою «Державний екологічний проєкт «Зелена країна», до якого бажано включити наступні заходи:

- «Екологічна безпека – національна безпека: захист зеленої країни» – презентація виставки – розповіді про державний проєкт та напрямки його реалізації у власному місті, селі, територіальній громаді;

- «Світ, в якому ми живемо» вечір-дискусія, на який запросимо журналістів, викладачів, учасників аматорського клубу любителів-екологів, активістів озеленення краю; до заходу бажано оформити виставку, яка розповідатиме про сучасні світові проблеми, яку можна назвати «XXI століття: результати безвідповідальності людства». Виставку можна поповнити айстоперами. Це може бути виставка картин школярів на тему кліматичної кризи, проблем водних ресурсів та питної води, катастроф атомних електростанцій у світі. Айстопером може бути експозиція світлин, які розповідають про сучасні екологічні катастрофи;
- «Чорнобиль: ядерна катастрофа – минуле і майбутнє». Огляд-розповідь про сучасні книги, присвячені аварії на Чорнобильській АЕС та про сьогодення зони відчуження. Маємо впевненість, що інтерес читачів викликатиме розповідь про наступні книги, які отримані від Українського інституту книги останніми роками:
 - Алексієвич, Світлана Олександрівна. «Чорнобильська молитва. Хроніка майбутнього» (2020),
 - Анджеєвський, Анатолій. «Чорнобильська бувальщина» (2019),
 - Плохій, Сергій Миколайович. «Чорнобиль. Історія ядерної катастрофи» (2019).

Бажано оформити в бібліотеці інформаційний стенд, який системно розповідатиме про сучасний стан виконання державної програми «Зелена країна» у власному краї, де розмістяться документи владних структур щодо проекту, світлини про реалізацію озеленення, про флешмоби з цього приводу, особливу увагу пропонуємо звернути про участь бібліотечних працівників в зеленому прикрашенні власної території, громадського парку.

Наступного року бажано запланувати зустрічі – заходи за головними напрямками завдань, поставлених Президентом під час форуму «Україна 30. Екологія». Особливого значення ми надаємо створенню при бібліотеках клубів екологів-аматорів, який стане потужним інструментом залучення до бібліотечних акцій людей різного віку, але єдиних прагнень та інтересів.

Весь комплекс заходів можна назвати «Відповідаємо за майбутнє», до якого пропонуємо включити щоквартальні акції:

- «Правова основа охорони довкілля та користування природними багатствами України». Для розкриття важливості законодавчої основи проблеми бажано оформити документальну виставку Законів України з цих питань, які підтверджують амбітні цілі держави щодо охорони природних багатств, якості води, повітря та запросити на зустрічі з метою цікавої розповіді з означеної тематики правознавців та викладачів природничих дисциплін. Розповідь повинна торкатись на кожному заході лише однієї проблеми. Наприклад, кожна

бібліотека у 2018 році отримала наступні кодекси України: Водний кодекс, Кодекс про надра, Лісовий кодекс, Повітряний кодекс. Тож бажано розповідь побудувати на основі одного з названих законодавчих актів, поповнивши цікавими та важливими фактами. Необхідно звернути увагу на створення таких правових структур як екологічна прокуратура та відповідні підрозділи Національної поліції для системи нагляду за промисловим забрудненням.

- «Надра нашої землі – наше майбутнє». Пропонуємо для залучення інтересу до цієї теми презентувати книжкову виставку однойменної назви. Під час розповіді про представлені документи, необхідно звернути увагу на те, що цього часу держава, за словами Президента, робить все «...щоб надра працювали на наші майбутні покоління, серед іншого – були основою для запровадження економічного паспорта українця, коли кожна наша дитина отримуватиме відсоток від майбутнього копалин і зможе використати ці кошти на навчання в Україні». В цій же виставці бажано представити документи, що свідчать про сучасний стан промислового забруднення та вирішення цієї проблеми у майбутньому. Розділ цей слід розпочати словами Президента: «Наші промисловці мають розуміти, що у ХХІ столітті замало бути успішними, замало бути продуктивними, потрібно бути відповідальними».
- «Вода – безцінна формула буття». Цей комплекс заходів розкриє одну з тем державної програми – збереження водних ресурсів України, забезпечення українців якісною питною водою. У цей комплекс бажано включити презентацію виставки «Водні ресурси – сталий розвиток України», поетичний вечір «Коли живе жива вода, земля тоді у цвіті», відео презентація з використанням публікацій у соціальних мережах «День води у світі та в Україні».
- «Негативність змін клімату – виклик для України і світу». У комплекс заходів, щодо розкриття теми, бажано включити презентацію виставки «Глобальне потепління: наслідки та сучасність» з підрозділами: «Людство у тривозі», «Україна та міжнародні партнери: кроки до збереження планети», «Лісові ресурси – союзники у боротьбі із змінами клімату». У комплекс слід включити спільний перегляд і обговорення фільмів про зміни клімату, які стають причинами стихійних лих і ламають людське життя. Ці фільми розміщені в соціальних мережах і їх перегляд безкоштовний. Назвемо деякі з них: «6 градусів можуть змінити світ», «До потопу» (документальний фільм з Ді Капріо), «Велике потепління» (з Кіану Рівзом), «Незручна правда» та інші. До комплексу пропонуємо включити юнацький диспут: «Грета Тунберг: «Я хочу, щоб ви панікували. Я хочу, щоб ви відчували страх, який я

відчуваю щодня...». Чи ти згодний до таких форм боротьби, чи можна інакше?».

До кожного комплексу заходів пропонуємо включати розповідь про сучасні книги, присвячені проблемі. Наприклад, інтерес викликатиме розповідь про такі книги:

1. Альтернативна енергетика [Текст] / Всеукр. екол. ліга ; [редкол.: Т. В. Тимочко (голов. ред.), С. Н. Вадзюк, Ю. І. Грицан, [та ін.]]. – Київ : СТ-Друк, 2019. – 23 с. – Бібліогр. в кінці ст. – (Б-ка Всеукр. екол. ліги). – (Серія "Охорона навколиш. середовища" ; берез. 2019, № 3).
2. Герасимов, Олег Іванович. Теоретичні основи технологій захисту навколишнього середовища [Текст] : навч. посіб. / О. І. Герасимов ; М-во освіти і науки України, Одес. держ. екол. ун-т. – Одеса : ТЕС, 2018. – 228 с. – Бібліогр.: с. 226-228.
3. Директива ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною [Текст] / Всеукр. екол. ліга ; [редкол.: Т. В. Тимочко (голов. ред.), С. Н. Вадзюк, Ю. І. Грицан [та ін.]]. – Київ : СТ-Друк, 2017. – 31 с. – Бібліогр. в кінці ст. – (Б-ка Всеукр. екол. ліги). – (Серія "Європ. інтеграція" ; груд., 2017, № 12).
4. Довкілля і здоров'я [Текст] / Всеукр. екол. ліга ТОВ "Центр екол. освіти та інформ." ; [редкол.: Т. В. Тимочко, С. Н. Вадзюк, Ю. І. Грицан [та ін.]]. – Київ, 2019. – 27 с. – Бібліогр. в кінці ст. – (Б-ка Всеукр. екол. ліги). – (Серія "Охорона навколиш. середовища" ; квіт. 2019, № 4).
5. Еріксен, Томас Гілланд. Сміття і люди: Зворотний бік споживання [Текст] = Soppel / Т. Г. Еріксен ; пер. з норвез. І. Сабор. – Київ : Ніка-Центр, 2019. – 223 с. – Бібліогр. : с. 216-219.
6. Стан водних ресурсів в Україні [Текст] / Всеукр. екол. ліга ; [редкол.: Т. В. Тимочко (голов. ред.), С. Н. Вадзюк, Ю. І. Грицан [та ін.]]. – Київ : СТ-Друк, 2019. – 23 с. – Бібліогр. в кінці ст. – (Б-ка Всеукр. екол. ліги). – (Серія "Стан навколиш. середовища" ; січень, 2019, № 1).
7. Чугай А. Техногенне навантаження на складові довкілля регіонів Північно-Західного Причорномор'я [Текст] : монографія / А. В. Чугай ; М-во освіти і науки України, Одес. держ. екол. ун-т. – Одеса : Вид. Букаєв В.В., 2020. – 154 с. – Бібліогр.: с. 143-152.

ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ПРОЄКТ «ЗЕЛЕНА КРАЇНА» [Текст] : метод. лист щодо діяльності б-к за головними напрямками проекту / Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін. ; Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; упоряд. Ю. С. Амелеченко ; комп'ют. наб. Ю. С. Амелеченко ; заг. редагування О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2021. – 4 с. – 15x21,5. – 40 прим. : б.ц.

Ксерокс ОУНБ
Зам. № 28 від 23.06.2021 р.
Тираж 40 прим.